



Studieavdelingen
v/Studiedirektøren

Saksbehandler
Helge Gravås
Telefon

Vår dato:
12.10.2006

Vår ref.:
12546

Deres dato:
08.09.06

Deres ref.:
2006/12546

Forslag til NTNUs studieprogramportefølje studieåret 2007/08, med opptaksrammer.

Det vises til brev av 08.09.06 vedrørende overnevnte sak. I brevet blir det stilt en rekke omfattende spørsmål, som må sees i sammenheng med den strategiprosess som foregår ved NTNU sentralt og ved Fakultet for arkitektur og billedkunst. Vi vil påpeke at opprettelse/utvikling/nedleggelse av et studieprogram må vurderes i et langsiktig perspektiv, og må sees i sammenheng med fakultetets strategi, NTNUs strategi, nasjonalt fagansvar og NTNUs tematiske satsninger med mer.

Ved etablering av nye studieprogram eller nedleggelse av eksisterende program, ser Fakultet for arkitektur og billedkunst (AB-fakultetet) det som viktig at følgende kriterier legges til grunn:

- Faglige forhold sett i sammenheng med samfunnets behov.
- Markedsbehov. Arbeidsmarkedets behov for kompetanse.
- Konkurransesituasjonen, nasjonalt og internasjonalt

For AB-fakultetet er det viktig at vi legger til rette for utdanninger som tar hensyn til samfunnets endringer, og som gir studentene en kompetanse som er bred nok og god nok til at de kan gå inn i et spekter av forskjellige arbeidsoppgaver, og gi dem et godt grunnlag for videre utdanning og utvikling av egen kompetanse.

Kandidater utdannet fra studieprogram ved AB-fakultet skal ha en relevant utdanning, og være etterspurt i arbeidsmarkedet, og studieprogrammene ved AB-fakultetet gir store muligheter for tverrfaglighet gjennom valgbare emner innen teknologi, naturvitenskap, språk og kultur.

1. Dagens studieprogramportefølje.

Fakultet for arkitektur og billedkunst har p.t. følgende studieprogrammer:

- 1.1 Bachelorstudie i billedkunst, som er 3-årig, 180 studiepoeng, og har en opptaksramme på 15 studenter. Høsten 2006 ble det tatt opp 16 studenter, og det ble uteksaminert 13 kandidater. Opptaksramme for høsten 2007 er planlagt til 15 studenter. Studieprogrammet har et læringsmål som er i samsvar med fakultetets, NTNUs og samfunnets intensjoner.

- 1.2 Masterstudiet i billedkunst, som er på 2 år, 120 studiepoeng. Det tas opp 15 studenter hvert år. I 2006 ble det uteksaminert 11 kandidater. Opptaksramme for høsten 2007 er planlagt til 15 studenter.
Studieprogrammet har et læringsmål som er i samsvar med fakultetets, NTNUs og samfunnets intensjoner.
- 1.3 Masterstudiet i arkitektur er det største studieprogrammet ved fakultetet, og har hittil tatt opp 70 studenter. Fakultetet har i 2006 foreslått et opptak på 85 studenter. Studiet gir studentene fra og med 4. årskurs mange fordypningsmuligheter. Det er 2 studieretninger: en innen arkitektur og en innen eiendomsutvikling og forvaltning. Det forventes at studieretningen i eiendomsutvikling og forvaltning blir nedlagt når det 2-årige masterprogrammet i Eiendomsutvikling og forvaltning er etablert og "forankret". I 2006 blir det uteksaminert 59 kandidater. Samarbeidet med andre fakultet er meget utbredt. Spesielt mot IVT-fakultet og mot fagmiljøene bygningsforvaltning, planlegging og energi og miljø. Dette har bl.a ført til etablering av et Gemini-senteret ved fakultetet. Studieprogrammet har et læringsmål som er i samsvar med fakultetets, NTNUs og samfunnets intensjoner.
- 1.3 Masterstudiet i fysisk planlegging (120 studiepoeng) hadde første opptak høsten 2005, og tok opp 8 studenter. Høsten 2006 var opptaket 15 studenter. Programmet er planlagt for opptak av 20 studenter. De første kandidatene blir uteksaminert sommeren 2007. Det samarbeides med IVT-fakultetet (planlegging), SVT-fakultetet(samfunnsøkonomi) og NT-fakultetet(biologiske ressurser). Studieprogrammet har et læringsmål som er i samsvar med fakultetets, NTNUs og samfunnets intensjoner.
- 1.4 Masterstudiet i eiendomsutvikling og forvaltning (120 studiepoeng) er et nytt tilbud, med sitt første opptak høsten 2006. Opptaksrammen er på 20 studenter. Det ble tatt opp 8 studenter. Det samarbeides spesielt mot IVT-fakultetet. Studieprogrammet har et læringsmål som er i samsvar med fakultetets, NTNUs og samfunnets intensjoner.
- 1.5 Masterstudiet i byøkologisk planlegging (120 studiepoeng) er et internasjonalt program, og har opptak annen hvert år, og tar opp 10 studenter. Det samarbeides med SVT-fakultetet (geografi), og IVT-fakultetet (planlegging). Studieprogrammet har et læringsmål som er i samsvar med fakultetets, NTNUs og samfunnets intensjoner.
- 1.6 Erfaringsbasert masterstudieprogram (90 studiepoeng) ble etablert i 2005 med 18 studenter, og hadde i 2006 et opptak på 22 studenter. Dette er et EVU-tilbud beregnet for kandidater som er i arbeidet utenfor NTNU. De første kandidatene blir uteksaminert høsten 2006. Det samarbeides spesielt med IVT-fakultetet. Studieprogrammet har et læringsmål som er i samsvar med fakultetets, NTNUs og samfunnets intensjoner.
- 1.7 Fakultetet tilbyr i studieåret 2006/07 9 EVU-emner. Disse er:
- AAR6020 Ombygging, drift og vedlikehold
 - AAR6021 Eiendomsutv og arealplanlegging
 - AAR6026 Eiendomsøkonomi og -jus
 - AAR6027 Vitenskapelige metoder
 - AAR6030 Lavenergiboliger og passivhus
 - AAR6035 Internasjonal strategisk eiendomsutvikling

- AAR6040 Prosjektutvikling- organisering og styring
- AAR6045 Internasjonalt kurs i "Wood Conservation"
- AAR6050 Universiell utforming. Arkitektur/bygg

Samarbeidet med andre fakultet og eksterne interesser foregår i den grad det oppstår faglige behov som følge av prosjektenes karakter. Hittil i 2006 har 116 personer deltatt på fakultetets EVU-kurs.

Høsten 2006/våren 2007 blir det gjennomført et nytt EVU-kurs innen universiell utforming - Arkitektur og bygg på 10 studiepoeng. Dette er et samarbeid mellom fakultetet, Institutt for produktdesign og Institutt for bygg, anlegg og transport. Eksterne samarbeidspartner er Statens Bygningstekniske Etat og Universitet for miljø og biovitenskap.

2. Vurdering av nåværende studieprogramportefølje

Den studieporteføljen som vi har ved fakultetet pr. d.d er i henhold til fakultetet og NTNUs strategier. Fakultet for arkitektur og billedkunst er i en spesiell situasjon og har et nasjonalt ansvar innen følgende områder:

-2.1 Fagområdet Billedkunst. NTNU, er det eneste universitetet i Norge som har en slik utdanning på universitetsnivå. Utdanningen anses som parallell med den delen av kunstutdanningen som tidligere var regnet som kunstakademiet i Bergen og Oslo, (altså utdanninger for fri kunst/"fine art") som nå i begge tilfeller inngår i egne kunsthøgskoler. Utdanningen har et internasjonalt perspektiv og faglige ambisjoner om å være på topp nivå også internasjonalt. Formidlingssiden ved studiet anses derfor som svært viktig sammen med en aktiv nettverksbygging i forhold til nasjonale og internasjonale kunstinstitusjoner, kunstnere og kunstarenaer ellers.

-2.2 Fagområdet arkitektur. Også innenfor arkitektur er NTNU det eneste universitetet i Norge som har denne utdanningen, og samtidig er vi den største arkitektutdanningen i Norge. Fakultetet kan se det som aktuelt i fremtiden å utvide porteføljen til å integrere tiliggende fagfelt innen landskapsarkitektur og design. Dette vil styrke vår styringsevne mht tverrfaglige aktiviteter. Det er ikke aktuelt å arbeide videre med disse planene pr. d.d. pga fakultetets ressurstilgang.

-2.3 Internasjonale tilbud. Fakultetet har utviklet et program primært for utenlandske studenter, byøkologisk planlegging, og ser positivt på å fortsette utvikling av sin studieportefølje som en del av NTNUs internasjonale studieprogram. Fakultetet er allerede inne i planlegging av et Erasmus Mundus program innen "Sustainable protection and development of historic, lived-in architecture", som er et samarbeid mellom NTNU, EAPB, Bordeaux og WU, Warszawa.

Både studieprogrammene masterstudiet i eiendomsutvikling og forvaltning og masterstudiet i billedkunst arbeider med planer om å utvikle seg til internasjonale masterprogram.

Flere av de videregående emnene i 4. og 5. årskurs (antatt ca 15%) undervises allerede på engelsk, og fakultetet vil arbeide for å videreutvikle tilbudet av engelskspråklige emner.

Fakultetet har en meget høy %-andel utveksling av studenter i 4. årskurs. Vanligvis er 50 % av studentene i 4. årskurs på utveksling ("Studenter inn" er tilnærmet lik "studenter ut")

I et internasjonalt utdanningsmarked innser fakultetet at det er nødvendig med en lang rekke engelskspråklige emner, og vi har gode erfaringer med undervisning på engelsk. Men innen arkitektur

og billedkunst, hvor fakultetet har et nasjonalt ansvar for å vedlikeholde og utvikle et språk som er rikt nok til å fange opp, bearbeide og formidle et bredt spekter av opplevelser, følelser og betydninger, ser vi det derfor nødvendig at undervisningen fortsatt foregår på norsk.

-2.4 Etter og videreutdanning: Fakultetet har god kontakt mot etter- og videreutdanningsmarkedet innen sitt fagområde. Med etableringen av det erfaringsbaserte masterstudiet i eiendomsutvikling og forvaltning, synes det som om "markedet" ønsker en utvikling mot komplekse og sammensatte tilbud, og dette ønsker fakultetet å se nærmere på.

Billedkunststudiet er i gang med å utvikle en etterutdanningsprofil i samarbeid med lokale kunstnerorganisasjoner. Dette finansieres med øremerkede midler fra departementet ettersom kunstnerens betalingsevne anses som for lav til å betjene oppdateringsbehovene.

Arkitektur og billedkunst er i mange sammenhenger lite egnet som fjernundervisning, men det er forhold i dette spørsmålet vi ønsker å videreutvikle.

3. Forslag til studieprogram portefølje og dimensjonering for studieåret 2007/08

Fakultet for arkitektur og billedkunst vil innenfor vårt faglige ansvarsområde tilby følgende studieprogrammer for studieåret 2007/08:

- 3.1 Bachelorstudiet i billedkunst med en opptaksramme på 15 studenter.
- 3.2 Masterstudiet i billedkunst med en opptaksramme på 15 studenter.
- 3.3 Masterstudiet i arkitektur med en opptaksramme på 85 studenter, hvorav 75 til første årskurs, og 10 til høyere årskurs.
- 3.4 Masterstudiet i fysisk planlegging med en opptaksramme på 20 studenter.
- 3.5 Masterstudiet i eiendomsutvikling og forvaltning (120 studiepoeng) med en opptaksramme på 20 studenter.
- 3.6 Erfaringsbasert master i eiendomsutvikling og forvaltning (90 studiepoeng) med en opptaksramme på 20 studenter.
- 3.7 Masterstudiet i byøkologisk planlegging med en opptaksramme på 10 studenter.
- 3.8 Etter og videreutdanningstilbud. Det planlegges å tilby 6 kurs.

4. Ressurstilgang

Både arkitektur og billedkunst er veiledningsintensiv. Billedkunststudiene forutsetter dessuten studentarbeidsplasser for praktisk, kunstnerisk arbeid, noe som begrenser antallet studenter. Den høye kontakttiden, student/lærer, påvirker i stor grad negativt til fakultetets forskningsvirksomhet. IFM-modellen tar i dag ikke høyde for vår undervisningsform mhp kontakttid. Undervisning innen fagområdet arkitektur krever en kompleks faglig stab. Det er nødvendig at kompetansen finnes på fakultetet, og kompetansen kan ikke "shoppes" hvor som helst.

Tverrfaglighet er arbeidsintensivt.

Skulle ressurstilgangen øke, vil fakultet benytte dette i første omgang til å videreutvikle eksisterende programmer, og iverksette flere tverrfaglige prosjekter som det p.t. arbeides med.

En reduksjon av ressursene vil være meget kritiske for fakultetet. Vi er allerede inne i en prosess hvor vi har iverksatt en midlertidig ordning om at emner med færre enn 8 studenter ikke kan regne med å bli gjennomført eller bli undervist på ordinær måte. Dette vil i neste omgang føre til at vi i mindre grad vil benytte vår tverrfaglige kompetanse i undervisningen, og vil måtte overlate til arkitekter å undervise et bredere spekter av emner.

Hilsen

Tore Haugen
Dekan

Helge G. Gravås
Avdelingsleder, studie